

Kasvun ja oppimisen lautakunta 14.06.2023 § 110

§ 110

Valtuustoaloite Lukuseula-menetelmän käytöstä Espoon kouluissa

Valmistelijat / lisätiedot:
Kilpeläinen Anna
Walsh Ann-Marie
Saloranta-Eriksson Outi
Kankaanpää Teea
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kasvun ja oppimisen toimialajohtaja Rinta-Aho Harri

Kasvun ja oppimisen lautakunta antaa selostusosan mukaisen lausunnon valtuutettu Inka Hopsun sekä 18 muun valtuutetun 20.3.2023 jättämään valtuustoaloitteeseen Lukuseula-menetelmän käytöstä Espoon kouluissa.

Käsittely

Kasvun ja oppimisen toimialajohtajan estyneenä ollessa asian esitteli talous- ja hallintojohtaja Timo Ketonen.

Päätös

Kasvun ja oppimisen lautakunta:

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Inka Hopsu sekä 18 muuta valtuutettua ovat 20.3.2023 jättäneet valtuustoaloitteen, jossa esitetään, että Espoo testaisi Lukuseula-menetelmän käyttöä ja harkitsisi tulosten perusteella sen ottamista pysyvämpään käyttöön.

Lausunto on valmisteltu Kasvun ja oppimisen toimialalla Suomenkielisen perusopetuksen ja Ruotsinkielisten sivistyspalvelujen tulosyksiköiden sekä toimialan esikunnan yhteistyönä. Lausunto käsitellään Kasvun ja oppimisen lautakunnassa 14.6.2023 ja Svenska Rum -lautakunnassa 15.6.2023.

Aloitteessa todetaan, että Lukuseula on digitaalinen työkalu, joka mahdollistaa systemaattisen lukutaidon, kirjoitustaidon ja matemaattisten taitojen arvioinnin, oppimistaitojen muutoksen seurannan, tuen toimien henkilökohtaisen räätälöinnin ja tuen resurssien tarkan kohdentamisen (Ståhlberg ym., 2020; ks. myös Aro ym., 2011) kaikkien peruskoululaisten (1.–9. lk.) kohdalla. Lukuseula auttaisi lausunnon mukaan myös S2- ja S1-valinnan tekemisessä sekä niiden oppilaiden paikantamisessa, joilla on vaikeuksia työkalun arvioimissa oppimistaidoissa. Lisäksi Lukuseulan tuloksia voitaisiin hyödyntää muun muassa tiedolla johtamiseen ja interventoiden vaikuttavuuden arvioinnissa sekä tasa-arvoisemman koulutusjärjestelmän tavoittelussa.

Aloite liittyy tiiviisti Espoo-tarinaan, jonka yhtenä tavoitteena on, että "Espoo on jatkossakin Suomen johtava oppimiskaupunki ja oppimistulokset ovat Suomen parhaat." Valtuustokauden tavoitteena on myös se, että "maahanmuuttajataustaisten lasten ja nuorten oppimistulosten ero kantaväestöön puolitetaan valtuustokauden aikana oppimistuloksia nostamalla." Sujuva lukutaito on kaiken oppimisen perusta. Sopivan ja soveltuvimman lukutaidon arviointivälineen selvitys onkin Espoossa jo käynnissä. Arviointimenetelmien soveltuvuutta on tarpeen arvioida säännöllisin väliajoina, vaihtoehtoja on useita.

Aloitteessa ehdotettua Lukuseula -arviointivälinettä on kehitetty Suomessa vuodesta 2016 lähtien, ja Lukuseula Oy perustettiin vuonna 2020. Lukuseulaa käytetään pääasiassa lukutaidon arvioinnin välineenä. Suomenkielinen Lukuseulan suomenkielinen testistö on tällä hetkellä kuntakohtaisessa käytössä noin 16 kunnassa.

Espoo osallistuu Lukuseula -työkalun ruotsinkieliseen pilotointiin loppukevästä 2023 ruotsinkielisten raja-arvojen määrittämiseen liittyvän tutkimuksen kautta. Lukuseulaa pilotoidaan kaikissa ruotsinkielisissä kouluissa 2. ja 7. vuosiluokan oppilailta. Tulokset saadaan luokittain ja erityisopettajille kouluittain. Pilotoinnista saatua kokemusta hyödynnetään tulevaisuuden ratkaisujen pohjana.

Suomenkielisessä perusopetuksessa puolestaan on huhtikuussa 2023 päätetty, että Niilo Mäki Instituutin DigiLukuseulan käyttömahdollisuuksia selvitetään tarkemmin, vaihtoehdoksi pitkään käytössä olleelle lukutesti ALLU:lle. ALLU on Suomeen standardoitu lukutaidon ryhmätesti oppilaiden kielellisen tietoisuuden, teknisen lukemisen sekä luetun ymmärtämisen arviointiin. DigiLukuseula on luku- ja kirjoitustaidon, sekä matemaattisten taitojen sähköinen tuen tarpeen tunnistamisen väline. Sen tarkempaan selvittelyyn päädyttiin Lukuseula -arviointivälineen sijaan, koska DigiLukuseula on paitsi tutkimusperustainen ja normitettu arviointiväline, sitä hallinnoi tunnettu tutkimus-/asiantuntijaorganisaatio. DigiLukuseula on myös huomattavasti Lukuseulaa edullisempi vaihtoehto. Tällä hetkellä valtuustotavoitteet suomenkielisen opetuksen osalta ovat kuitenkin vielä sidottuja nimenomaan lukutesti ALLU:sta saatuihin tuloksiin.

Soveltuvimman lukutaidon arviointivälineen selvittämistä jatketaan Espoossa Suomenkielisen perusopetuksen ja Ruotsinkielisten sivistyspalvelujen tulosityksiköiden yhteistyönä. Huomioitavia seikkoja arviointivälineen valinnassa ovat muun muassa:

- arviointivälineen kieli
- hinta
- tutkimusperustaisuus
- tietosuoja
- arviointivälineen vaikutus erityisopettajien työaikaan
- oppilastason aineiston saaminen
- tekninen käytettävyys.

Mikäli uuden lukutaitoa mittaavan työkalun hankintaan päädytään, prosessiin sisältyy aina myös kilpailutus ja tiukat tietoturvaan liittyvät prosessit. Myös pilotointi tulee kilpailuttaa, jos sen hinta nousee yli 20 000 €:n. Tulosityksiköiden talousarvioissa ei ole tälle vuodelle varausta uuden sähköisen työkalun käyttöönotolle tai sen pilotoinnille.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

- Valtuustoaloite Lukuseula-menetelmän käytöstä Espoon kouluissa

Tiedoksi